

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Parallela Geographiae Veteris Et Novae

Parallela Geographica Italiae Veteris Et Novae

Briet, Philippe

Parisiis, 1649

Nvm. 1. De Valle Nemorensi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13120

NVM. I. De Valle Nemorensi, seu Demone, Valli di Demona,
aut di Demini.

VR- Thermæ: Terme, vbi Balneorum vëstigia:
BES Rocella: Rocchiella, statio non incommoda, & arx.
CEPHALÆDA, & Ciphalædium: Cifalu, ciuitas Episco-
VAL- palis vbi Ecclesia ditissima, quam Rex Rogerius con-
LIS didit & ditauit: eius ager pulcherrimus esset, nisi aquis
marinis sæpe tegeretur.
DE- Tusa: Tosa, oppidum non procul à mari, ad littus autem
MO- arx cognominis, frumenti nobile emporium est.
NÆ Cardonia: Cardonia, condita in ruinis antiquæ Halesæ.
AD Rosa Marina: Rosa Marina, castrum ad Fl. cognominem.
MA- PACTÆ: Patti, ciuitas Episcopalis, vnde finis nomen
RE traxit; hîc clauditur territorium Mamertinum, seu
Messanense.
TYR- Tyndarida: Tyndaro, rudera tantùm vrbis, vbi nundinæ
RHE- quorannis mense Septembri celebrantur.
NVM. MILATIVM: Milazzo, olim Mylæ, oppidum perue-
tustum, in regione feraci quæ vulgò dicitur Nutrix
Messanæ.

VR- PHARVS: Faro, seu Capo del Faro, Promontorium olim
BES Pelorum, vbi minima freti distantia, è regione Scyl-
VAL- lei Schiglio.
LIS MESSANA Messina, nobis Messine, cum portu commo-
DE- diissimo, & capacissimo in freto Siculo figuræ oblon-
MO- gioris ob montes quibus premitur; suburbia sic pro-
NÆ ducit pagorum in morem, vt vna platea ad 12. millia
passuum porrigatur, vnde accersuntur milites ad fu-
bitas Turcarum irruptiones, & exscensiones: omnes
illos pagos vocant de la Furias, & aliquando ad decem
armatorum millia ex iis Messanam accurrunt. Sum-
mus vrbis magistratus Stratigos dicitur, qui ex legi-
bus non potest esse indigena; de eo suprâ egimus in
Historicis. In huius agro Mori plurimæ, quare hinc
multùm ferici effertur. Ciuitas munita est 4. castel-

LE ROYAVME DE SICILE

LA MER DE TOSCANE

ona, Episco- as con- si aquis autem. alesz. minem. nomen in, feu andina perue- Nutrix in olim e Scyl- mmo- oblon- e pro- millia ad fu- omnes decem Sum- x legi- nus in e hinc rastel-

A D

lis, 14. aggeribus. Visitur hîc Bibliotheca librorum MSS. Cōstantini Lascaris, quam moriens vrbi legauit. Iactant & Mamertini Epistolam B. V. ad se misam. Hinc quoque Antonellus Mamertinus pictor colores oleo primus diluere docuit.

M A-

TAVROMINIVM: *Taormia*, celso in colle collocatum oppidum.

Schixon: *Schiso*, arx in Promontorio, vbi olim sita erat vrbs Naxus.

Caltabianum: *Caltabiano*, non procul à littore conditum à Sarracenis oppidulum.

R E

Sinus S. Theclæ: *Golfo di Santa Tecla*, regendis nauibus opportunus in Ionio mari tempestate iactatis.

I O-

CATANANA: *Catano*, nobis *Catane*, ab vnâ parte mari alluitur, ab alterâ vergit ad radices Æthnæ. Euerfa est à Friderico I I. restituta est ab Aragoniis, à Carolo V. mœnibus, & propugnaculis cincta. Academiâ illustrem habet vbi vigent iura Pontificum, & Cæsareum. Portus eius plenus aspicitur grandibus lapidibus. Ager eius mirè ferax, quia cineribus Æthnæ montis dicitur fœcundari. Obnoxia est ciuitas eruptionibus Æthnæ, sed remedium habet potentissimum velum S. Agathæ, quod obiectum ignis furoribus sæpe eos reddidit innoxios.

NIVM

OPPI-

Rupes Camastris: *Motta Camastri*, in editis collibus situm oppidulum.

D A-

Crassa lingua: *Lingua Grossa*, sub radicibus Æthnæ oppidulum, sic dictum ob duram, & rusticam Siculi sermonis pronunciationem.

&

Castrum Leonis: *Castiglione*, vbi arx vetusta ex quadrato lapidibus non inconcinna.

L O-

Franca Villa: *Franca-Villa*, cuius fit mentio Guilelmi primi Siciliæ Regis temporibus, Vicecomitatus titulo insignita superiori sæculo.

Auricella: *Rocella*, oppidulum Mediterraneum ad disiectum alterius in littore.

- RANDATIVM**: *Randazzo*, nouum oppidum, sed ingens, nobile, locuples, & muris eximiis cinctum.
- CA** **Cœnobium S. Mariæ** cognomento *Maniacis*: *S. Mariæ Abbatia*, conditum anno 1182. à Margaritâ Siciliae Reginâ prioris Guilelmi vxore, & posterioris matris, permittente Pontifice Clemente, in eo loco qui dicebatur *Maniacis*.
- ME** **MANIACIVM**: *Maniaci*, conditum oppidum à Georgio Maniatio Siciliae Præfecto anno 932. cum hîc grandi clade Sarracenos attriuiſſet; nunc iacet in ruinis, sed eius rudera *Casilinus Casilino* dicuntur, ait Fazelus.
- DI** **Brontes**: *Bronti*, recens oppidulum ad radices Æthnæ. **Adranum**: *Aderno*, malè in Tabulis *Aterno*, oppidum peruetustum; eius amplitudinem rudera sat eloquuntur.
- DI** **Paternium**, seu **Paternio**: *Paterno*, oppidum conditum sub Æthnâ monte à Rogerio Siciliae Comite.
- CENTVRIPE**: *Centorue*, sub Sarracenis, & Normannis etiam floruit: sed à Friderico II. excisa est 1233. & ex eius ruina Augusta surrexit.
- TER** **Mascaris**: *Mascari*, item ad radices Æthnæ montis, vbi urbem Æthnam olim fuisse volunt.
- Rupes S. Anastasiæ**: *La Motta*, olim arx permunita in rupe præcelsâ, vnde prospectus datur iucundissimus in agros Catanenses, & Leontinos.
- RA** **TROYNA**: *Traina*, in colle edito sita, quam Fazelus putat olim dictam *Traianopolim*: fuit Regum olim sedes, & sedes Episcopalis *Cephalædium* translata, aut *Messanam*. Hîc sacellum exiguum, quod non licet subire mulieribus, quod *Vrbanus* I V. Pontifex in eo sacrum fecerit.
- NEA** **Eubuli**: *Eubuli*, cœnobium à Rogerio conditum, quia hîc consilium cepisset *Troynæ* obsidendæ, quam & cepit.
- Gaglianum**: *Gagliano*, munitissimum oppidum in rupe, **Viccomitatus** caput.
- Rupes**, seu **Rocca Serlonis**: *Sarno*, sic dicta à *Serlone*

- nepote Rogerij, quem Sarraceni hinc occidere.
 Ciramis: *Cirami*, quondam pagus Capitij, nunc oppidum.
- VAL- CAPITIVM: *Capizzi*, perantiquum oppidum, à Tullio Capitina dicitur.
- LIS NICOSINVM: *Nicosia*, populosum, & ingens oppidum, ubi habitarunt promiscuè Galli, & Longobardi; quare etiamnum in linguâ indigenarum reperiuntur vestigia Longobardici, Gallique sermonis, Adiacet ab Occidente nobilis Salina cognominis.
- DE- Spirlinga: *Spirlinga*, arx munitissima in rupe, quæ sola in Vesperas Siculas non consentit.
- MO- Rayhalionis oppidum: *Castro Reioanne*, à Sarracenis conditum, destructum à Friderico I. ob Francisci Vintemilij rebellionem.
- NÆ } Gangis: *Gangi*, oppidum novum: & infra Gangis Vetus, dirutum in rebellionem Francisci Vintemilij. In huius ruinis conditum cœnobium S. Benedicti.
- seu } Giracis: *Gerace*, oppidum Sarracenorum: Marchionatus caput.
- Politivm: *Polizzi*, oppidum novum, sed ingens & locuples reliquiis S. Gandulphi illustratum, atque miraculis; conditum à Rogerio Comite Siciliæ. Situm est in monte Madonia, de quo mox.
- NE- Isnellus: *Asnello*.
- MO- Bonuicinus: *Bonuicino*, arx.
- REN- Colifanus, Sarracenis Yholifanus: *Colifano*, Comitatus, ubi lapidina iaspidis, & porphyretica. Indigenæ ostendunt cadaver antiquæ urbis quam appellare non possunt. Regio Bayhatina dicitur.
- SIS } Graterium: *Gyateri*, oppidum Beryllo lapide celebre.
- Castellum bonum: *Castro Buono*, oppidum nobile.
- Cœnobium S. Anastasiæ: *Sant-Anastasia*, à Rogerio Rege fundatum.
- S. Maurus: *S. Mauro*.

- Castellucium: *Castelluzzo*.
- Misistratum: *Mistreta*, vbi ædes D. Catharinæ, ad quam multa antiquitatis monumenta, olim Amestrata.
- Millitellus: *Millitello*, recens oppidum.
- de la Turturiticium: *Turturizzo*, in valle profundâ, clarum variis opificibus, sed maximè ferrariis & campanariis.
- Vallée Castania: *Castagna*, oppidum ab annis trecentis ex multis pagis conflatum.
- de De- Sanctus Angelus: *Sant-Angelo*, oppidum ex duobus pagis Sarracenis coactum, vt gratiam haberet Rex S. Michaëli, cuius ope hîc vicerat Sarracenos.
- mona. Castrum Regale: nunc *lo Castro*, & *Castro-real*, ingens castrum in rupe prærupta, à Friderico II. ex multis pagis confectum.
- Mons fortis: *Monforte*, in colle à prædicto Friderico conditus.
- Rametta: *Rametta*, oppidum in editâ rupe naturâ munitissimum.

- MON-
TES
- SICI-
LIÆ
- IN
- VAL-
- LE
- DE-
- MO-
- NA.
- ÆTHNA: *Monte Gibello*, nobis *le Mont Gibel*, altissimus, & in vertice semper obductus niuibus. Eius ambitus est 70. mil. pas. In eo multum croci gignitur, item & Rhabarbarum austerissimum: pars eius Australis vitibus confita est, Borealis nemoribus obducta, in eo nihil incultum, nisi aliquot riui, incendiorum tristissima argumenta. De recentibus eruditionibus legatur Fazellus.
- HERÆI MONTES, cuius pars editissima dicitur *Artesino*: de his in Antiquâ: promouentur autem in vallem Neetinam.
- NAMARINUS: *Monti di Namari*, olim Neptunius, & Polorus.
- STUDERIUS: *Monti di Studeri*, pars Neptunij.
- MADONIA: *Madoni*, maximam anni partem niuibus obductus altissimus montium Siciliae, atque latissimus post Æthnam. Herbae eius in primis salutare & pecori, & hominibus.

	IN MA.	TERMINVS: <i>Termini</i> , limes Occidentalis vallis Nemorensis, olim Himeræ Borealis.
	RE	Pollinus: <i>Pollina</i> , olim Monalus.
FLV-VII		Furianus: <i>Furiano</i> .
	TYR.	Ros-Martinus: <i>Rosmarino</i> , olim Chidas, qui Troynam <i>Traina</i> recipit.
VAL-LIS	RHE.	Oliuerius: <i>Oliuero</i> , olim Helicon.
		Fluius Castræ Regalis: <i>Fiume de Castro Reale</i> , olim Longanus.
DE-MO-NÆ	NVM.	Nucetus: <i>Nuciti</i> , olim Facelinus, seu Melas.
	IN MA.	IARETTA: <i>Iaretta</i> , de quo in Antiqua, nunc separat vallē Demonam à Neetinā à meridie.
CA-DEN-TES	RE	Iudicellus: <i>Iudicello</i> , ex radice Æthnæ profluens.
	IO.	CANTERA: <i>Cantera</i> , Randatium oppidum aluens, & aliquot fluuiolis tumens, olim Taurominius.
	NIVM.	Muniuffus: <i>Muniuffi</i> .
		Nifis: <i>Nifi</i> .

NVM. 2. De Valle Neetinā, Valli di Nêto, seu Noto.

LO-CA		Pachinus Pro. <i>Capo Pessaro</i> .
		Vindicaris: <i>Vindicari</i> .
MA-RITI-MA		Falconaria: <i>Falconara</i> , ad ostium Fl. cognominis.
		Iasibilis: <i>Iasibili</i> , ad fluuij quoque cognominis ostium.
VAL-LIS		SYRACVSÆ: <i>Syracosa</i> , Hispanis vulgò <i>Sarragossa</i> , nomina sua huic indere cupientibus. Nunc tota est compacta in Insulam Ortygiam, ait Fazellus, vndique mari eluta cum duplici portu <i>Porto Maggiore</i> , & <i>Picciola</i> , cum vnicâ portâ ad Isthmum, vbi & duo excitata sunt propugnacula. Chersonesus ipsa in mare porrecta Insulæ formam effingit, in vertice habet arcem <i>Maniacis</i> dictam, & scopulis vndequaue munitur. Nunc deficientibus colonis vrbs ipsa quoque deficit in dies.
NEE-TI-NÆ		Manglefia Peninsula: <i>Isola delli Manglefi</i> .
AD-MARE		AVGVSTA: <i>Augusta</i> , condita à Friderico II. recipit equi-